

27/11/2007

Οι δρόμοι του ευρώ και ο αγώνας της Ελλάδας

Μεγάλα στοιχήματα το νέο Μνημόνιο και η ανταλλαγή ομολόγων

Του ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Με όλα τα σενάρια για το μέλλον της Ευρωζώνης στο τραπέζι, από τη σωτηρία έως τη διάσπαση ή ακόμη και τη διάλυσή της, για την Ελλάδα είναι ο δρόμος να στοιχηματίσει στην επιβίωση του ευρώ και να αποδυθεί σε έναν αγώνα δρόμου τους επόμενους μήνες, προκειμένου να εξασφαλίσει τη θέση της στη νέα αρχιτεκτονική της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Μετά την υπογραφή Σαμαρά, η εκταμίευση της 6ης δόσης έχει πάρει τον δρόμο της και εντός της πρώτης εβδομάδας του Δεκεμβρίου θα καταβληθούν τα 8 δισ. ευρώ από την Ευρωζώνη και το ΔΝΤ. Ωστόσο, οι μειζονες στόχοι της κυβέρνησης του κ. Λουκά Παπαδήμου είναι μπροστά, δηλαδή η υπογραφή του νέου Μνημονίου και -το σημαντικότερο ίσως- η ανταλλαγή των ελληνικών ομολόγων, με απομείωση της αξίας τους κατά 50%. Εάν το δεύτερο σχέδιο για τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο

Ένας ακόμη γύρος διαπραγματεύσεων την Τρίτη στις Βρυξέλλες – Διστακτικότητα των ιδιωτών επενδυτών λόγω επέκτασης της κρίσης.

νέο πακέτο βοήθειας προς την Ελλάδα (PSI+) αποτύχει, όπως το πρώτο, το ελληνικό θέμα ανοίγει εκ νέου, με πιθανή κατάληξη ένα τρίτο PSI που θα ισοδυναμεί με κανονική και ανεξέλεγκτη χρεοκοπία. «Σε περίπτωση αποτυχίας, η επόμενη ημέρα είναι άγνωστη. Πιθανότατα, θα τεθεί εκ νέου το θέμα της βιωσιμότητας του χρέους» λέει κυβερνητικό στέλεχος, που είναι σε θέση να παρακολουθεί από κοντά τις εξελίξεις.

Κορυφαίο τραπεζικό στέλεχος εκτιμά ότι για να έχει πιθανότητες επιτυχίας το PSI+ θα πρέπει η συμμετοχή των ιδιωτών να ανέλθει στο 90%, δηλαδή να έχουν ομόλογα αξίας 185 δισ. ευρώ, επί συνόλου 206 δισ. ευρώ. Οτιδήποτε λιγότερο θα απαιτήσει πιο δραστικές κινήσεις που ωστόσο θα αναστείλουν τον εθελοντικό χαρακτήρα του εγχειρήματος και θα πυροδοτήσουν τα ασφάλιστρα κινδύνου. Στο τραπέζι υπάρχουν οι εξής εναλλακτικές:

1. Εφαρμογή των λεγόμενων Collective Action Clauses (CACs), δηλαδή της υποχρεωτικής, διά νόμου, συμμετοχής της μειοψηφίας, εάν η σημαντική πλειοψηφία των ιδιωτών επενδυτών, π.χ. της τάξης του

70%, δεχθεί να συμμετάσχει εθελοντικά. Η απόφαση για θεσμοθέτηση των CACs θα ληφθεί στο τέλος Δεκεμβρίου ή στις αρχές Ιανουαρίου, εάν καμφθούν οι αντιρρήσεις της Γαλλίας και άλλων χωρών που φοβούνται τις επιπτώσεις.

2. Η επαναγορά των ομολόγων που έχει αποκτήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα από τη δευτερογενή αγορά στην τιμή κτήσης. Πρόκειται για τη λιγότερο πιθανή λύση.

Οι πιθανότητες αποτυχίας του PSI είναι σημαντικές. Κατ' αρχάς τις δύο πλευρές, ελληνικό Δημόσιο και τράπεζες, χωρίζει μεγάλη απόσταση. Το Δημόσιο προτείνει να αντικαταστήσει κάθε 100 ευρώ υφιστάμενων ομολόγων με νέα ομόλογα ονομαστικής αξίας 35 ευρώ και καταβολή μετρητών 15 ευρώ. Σε συνδυασμό με το χαμηλό επιτόκιο (4,5% - 5%) για τα νέα ομόλογα, η πρόταση οδηγεί σε απώλειες της τάξης του 70% σε όρους καθαρής παρούσας αξίας (NPV). Οι τράπεζες αποδέχονται κούρεμα 50% στην ονομαστική αξία των ομολόγων και αντί μετρητών ζητούν 30 δισ. ευρώ σε εγγυήσεις. Επίσης, τα νέα ομόλογα να έχουν επιτόκιο 8%. Με αυτόν τον τρόπο περιορίζουν τις ζημιές τους σε όρους καθαρής παρούσας αξίας στο 52% - 54%.

Την Τρίτη θα διεξαχθεί στις Βρυξέλλες ένας ακόμη γύρος διαπραγματεύσεων μεταξύ των εκπροσώπων του ελληνικού Δημοσίου και της διαπραγματευτικής ομάδας που έχουν συγκροτήσει οι τράπεζες και στην οποία συμμετέχουν από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα στελέχη της Εθνικής και της Alpha - Eurobank. Παράλληλα, το Δημόσιο διαπραγματεύεται κατά μόνας με μεγάλους πιστωτές, ώστε να διαμορφώσει την τελική προσφορά του.

Εκτός από τους όρους, η διστακτικότητα των ιδιωτών επενδυτών ενισχύεται από την επέκταση της κρίσης και σε μεγάλες χώρες της Ευρωζώνης. Πολλές ξένες τράπεζες θεωρούν ότι η εθελοντική συμμετοχή θα δημιουργήσει ένα κακό προηγούμενο. Για παράδειγμα, οι γαλλικές τράπεζες αντέχουν «εθελοντικά» το κούρεμα των αξίας 9 δισ. ευρώ ελληνικών ομολόγων, ακόμη και με τους ευνοϊκούς όρους που ζητεί η Ελλάδα, αλλά δεν θέλουν να υποβληθεί ανάλογο αίτημα από τη Ρώμη για τα αξίας 600 δισ. ευρώ ιταλικών ομολόγων.

Επίσης, εάν η Γαλλία χάσει την αξιολόγηση AAA, τότε θα μειωθούν τα ήδη ανεπαρκή κεφάλαια που μπορεί να αντλήσει το EFSF, άρα και οι δυνατότητες χρηματοδότησης των κρατών. Συνεπώς, οι εξελίξεις στην Ευρωζώνη και η επέκταση της κρίσης καθιστούν ολισθηρό και επικίνδυνο έναν άγνωστο δρόμο.

Πρόβλημα εισαγωγής

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Υπαρκτός είναι ο κίνδυνος να ξεμείνει η χώρα από καύσιμα εάν δεν μετριασθεί η πολιτική και οικονομική αβεβαιότητα. Εκπρόσωποι των δύο διυλιστηρίων της χώρας, των ΕΛΠΕ και της Motor Oil, τονίζουν στην «Κ» ότι το θέμα της χρηματοδότησης έχει επιδεινωθεί το τελευταίο δίμηνο και εκτιμούν ότι εάν δεν αναστραφεί το κλίμα, θα βρεθούμε σύντομα αντιμέτωποι και με την έλλειψη καυσίμων.

Γαυτοχρόνως προκύπτουν σοβαρότατα γεωπολιτικά ζητήματα, μιας και έχει αυξηθεί κατά πολύ η εξάρτηση της χώρας από το Ιράν. Συγκεκριμένα έχει ανέλθει στο 35% το ποσοστό των εισαγόμενων καυσίμων από την εν λόγω χώρα ενώ ως πρόσφατα έφτανε το 18%. Ήδη τόσο η αμερικανική κυβέρνηση όσο και η Κομισιόν έχουν εκφράσει την ανησυχία τους στην ελληνική κυβέρνηση, επισημαίνοντας το γεγονός ότι έχουν γίνει πολύ πιο αυστηρές οι διεθνείς κυρώσεις κατά του Ιράν. Η Αθήνα απαντά όμως πως δεν υπάρχει άλλη διέξοδος, καθώς το Ιράν είναι η μόνη χώρα που διευκολύνει την Ελλάδα και δεν υπάρχει ευρωπαϊκή στήριξη για τις προμήθειες καυσίμων με άλ-

Κίνδυνος έλλειψης καυσίμων από τον νέο χρόνο εάν δεν προχωρήσουν τα αναγκαία μέτρα.

λο τρόπο. Οι παραδοσιακοί προμηθευτές της χώρας σε αργό, εμφανίζονται επιφυλακτικοί, λόγω του επιδεινούμενου ρίσκου, κι έτσι έχουν αυξηθεί οι εισαγωγές από το Ιράν. Το θέμα έχει προκαλέσει την ανησυχία των ΗΠΑ, οι οποίες, σύμφωνα με πληροφορίες, απύθνηταν διάβημα προς την ελληνική πλευρά. «Μας έχουν κόψει τις πιστώσεις οι άλλοι παραγωγοί», ήταν η εξήγηση της ελληνικής πλευράς.

Ωστόσο, ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου κ. Γιάννης Κωστόπουλος ρίχνει τους τόνους, δηλώνοντας στην «Κ» ότι οι ποσότητες του μείγματος αργού διαφοροποιούνται ανάλογα με το πώς κινείται η αγορά. «Σε περιόδους που η ρευστότητα είναι περιορισμένη εκμεταλλευόμαστε ως εταιρεία τους καλύτερους πιστωτικούς όρους» τονίζει, αναγνωρίζοντας όμως έτσι εμμέσως την αύξηση προμήθειας ιρανικού αρ-